

Metsä

Tieto

Osaaminen

METLA

Hyvinvointi

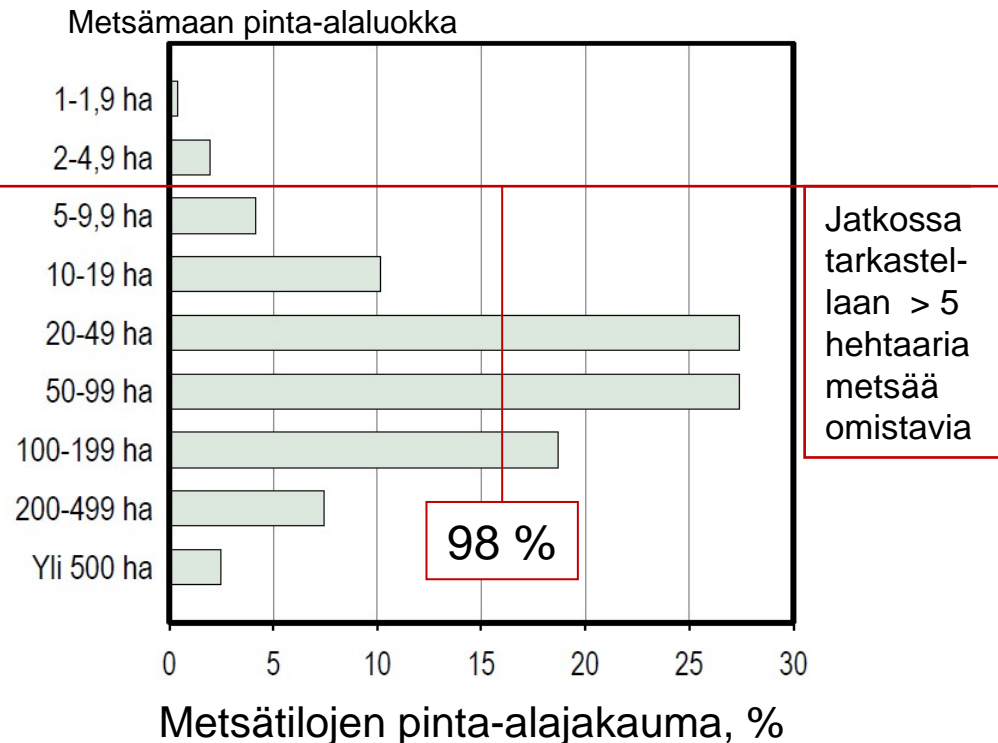
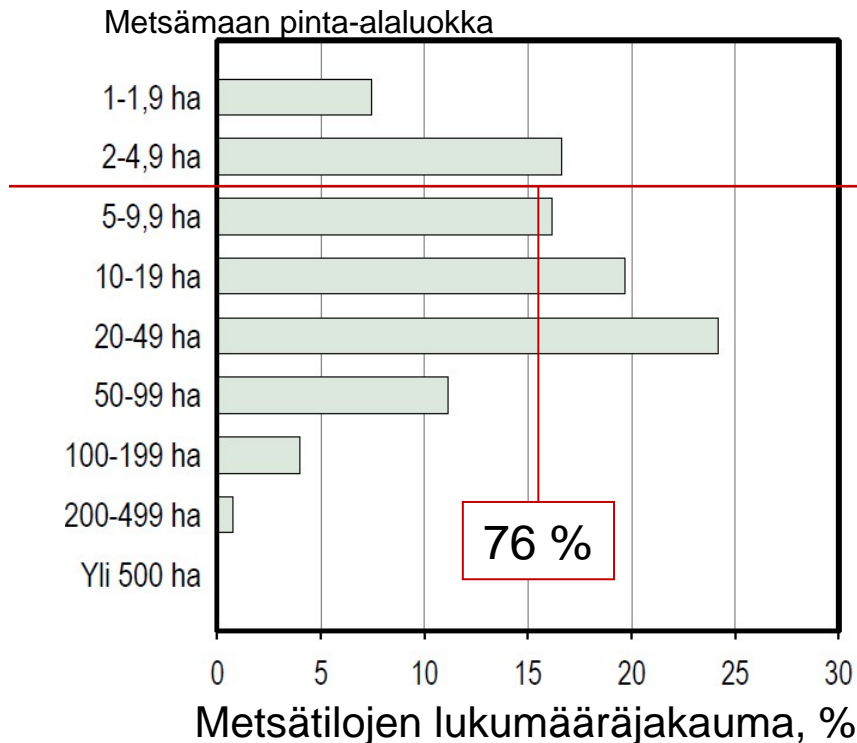
Yksityismetsänomistuksen rakenne

Harri Hänninen

Metsätehon iltapäiväseminaari 24.5.2011, Helsinki

Metsätilajakauma

Metsää **vähintään 1 hehtaaria** käsittäviä metsätiloja 375 000 kappaletta, joilla omistajia kaikkiaan 838 000 henkilöä. Metsänomistus laajapohjaista - joka viides yli 20-vuotias kansalainen omistaa metsää. Metsätilan keskokoko 28 hehtaaria.

Lähde: Metsätilastotiedote 48/2010

Metsänomistaja 2010 aineisto

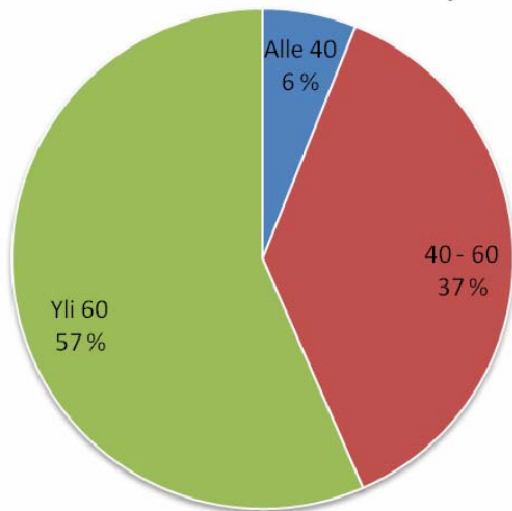
Aineiston kuvaus

- Yli 5 ha metsää omistavat
- Otos 13 000 eli 1 000 kustakin metsäkeskuksesta
- Osa myynyt tilan, kuollut, tuntematon → lopullinen otoskoko 12 848
- Postikysely kevät 2009
- Vastausmäärä 6 318 eli 49,2 %
- Maanviljelijät vastanneet muita huonommin → painotus
- Otantasuhdekorjaus koko maan tuloksiin, koska metsäkeskukset erikokoisia

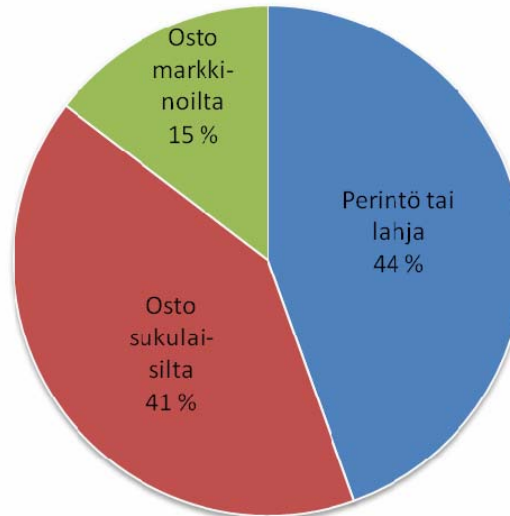
Metsäkeskus	Kato	Vastasi	Vastaus-%
Pohjois-Savo	441	544	55,2
Pohjois-Karjala	462	530	53,4
Etelä-Savo	462	529	53,4
Pirkanmaa	468	520	52,6
Kainuu	483	502	51,0
Keski-Suomi	483	501	50,9
Lappi	492	494	50,1
Pohjois-Pohjanmaa	496	493	49,8
Häme-Uusimaa	535	453	45,9
Kaakkois-Suomi	536	453	45,8
Lounais-Suomi	540	450	45,5
Etelä-Pohjanmaa	551	436	44,2
Rannikko	581	413	41,5
Yhteensä	6530	6318	49,2

Omistajat iäkkäitä, metsä siirtyy suvussa

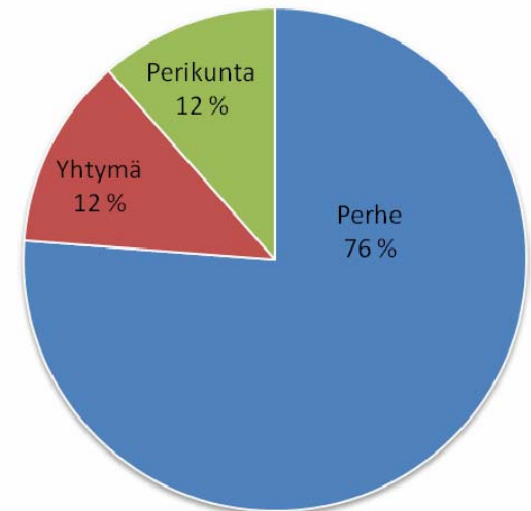
Omistajan ikä

Tilan saantotapa

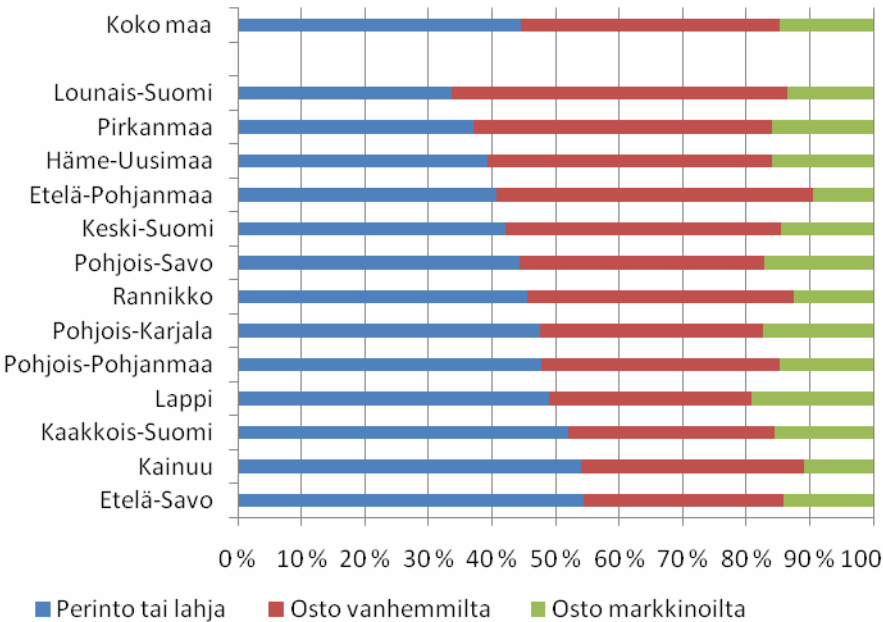

Tilan omistusmuoto

- Metsänomistajien keski-ikä 60 vuotta; miehet 60 v mutta naiset 62 v
- Uusien, enintään 5 vuotta metsätilan omistaneiden keski-ikä 52 vuotta
 - perintönä saaneet 55 v, sukulaisilta ostaneet 48 v, markkinoilta ostaneet 51 v
 - entistä iäkkäämmät "perijöinä" ja ostajina (10 vuotta aiemmin uusien ikä 49 v)

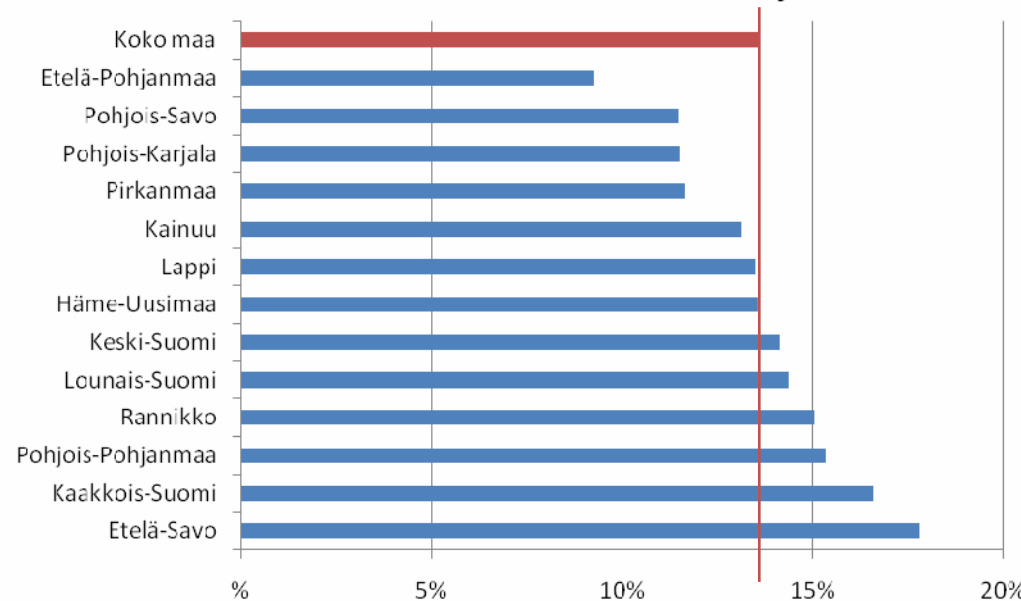
Perinnöt ja ikääntyminen alueittain

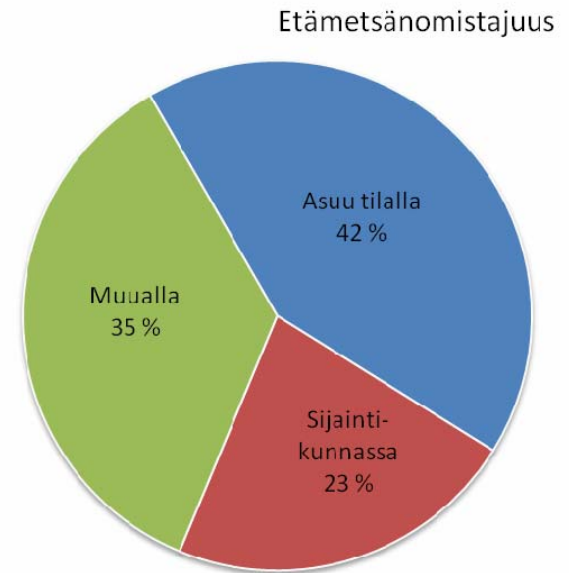
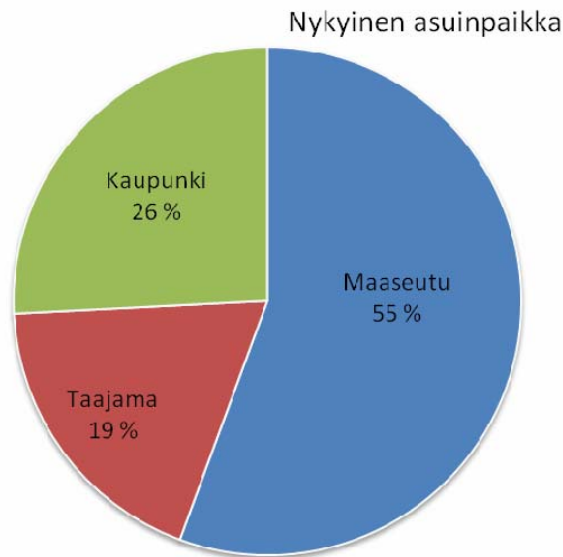
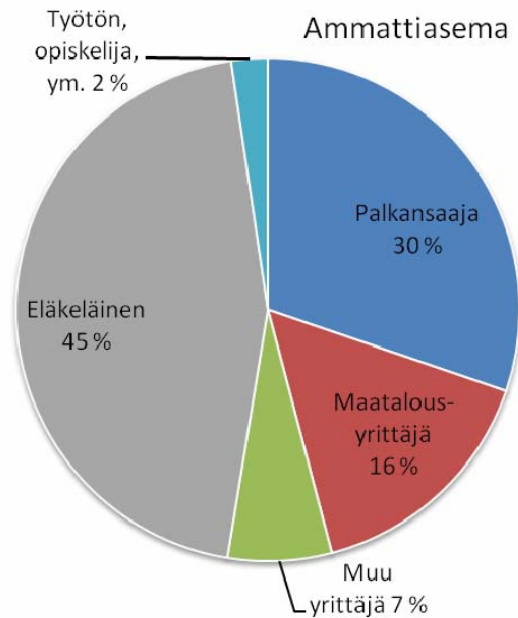
Metsä-Suomessa tilat perintönä (Etelä-Savo, Kainuu ja Kaakkois-Suomi)
Maatalous-Suomessa sukulaiskaupoilla (Lounais-Suomi, Etelä-Pohjanmaa ja Pirkanmaa)

Erityisesti Etelä-Savossa, Kaakkois-Suomessa, Pohjois-Pohjanmaalla ja Rannikolla tarvetta sukupolvenvaihdosneuvonnalle

Yli 75-vuotiaiden osuus metsänomistajista

Asuvat vielä maaseudulla ja tilalla

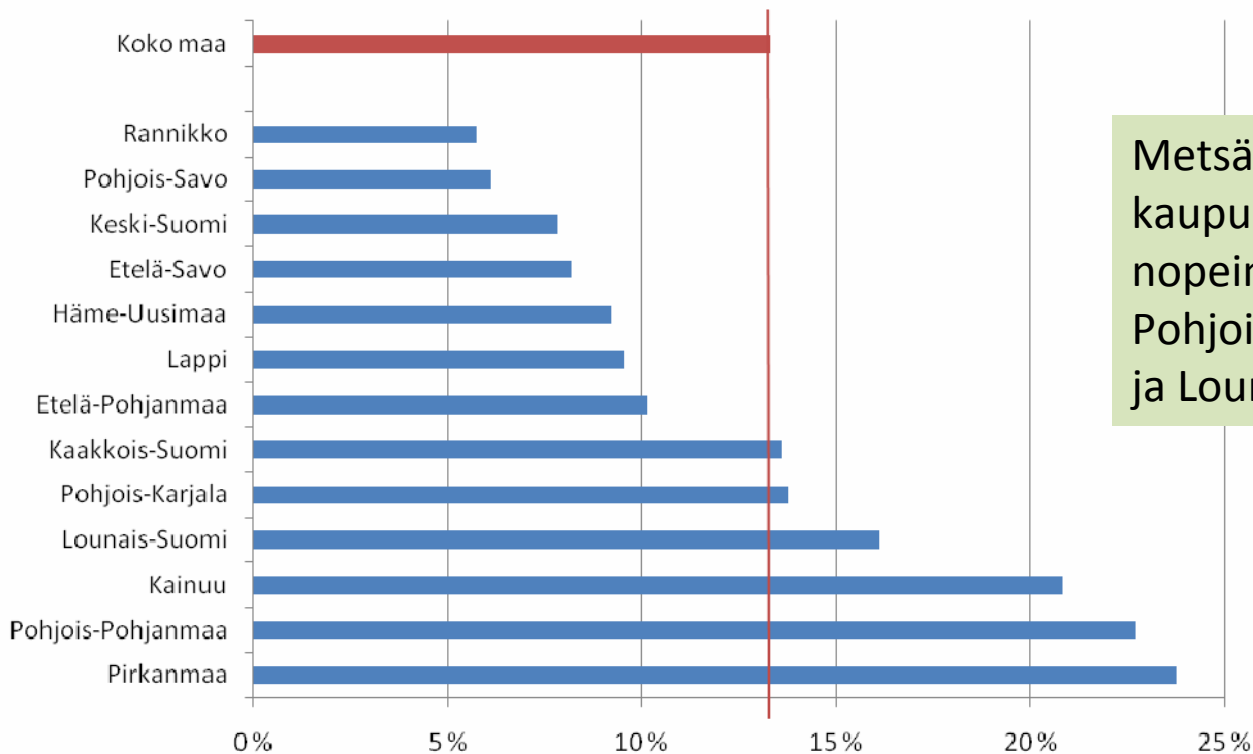

- Eläkeläisten keski-ikä 70 vuotta
- Metsät siirtyvät kaupunkilaisille ja etämetsänomistajille
 - Uusomistajista asuu maaseudulla 44 %
 - Lähes puolet (48 %) asuu tilan sijaintikunnan ulkopuolella (keskim. 200 km)

Muutosvauhti

Kuinka monta %-yksikköä enemmän uusmetsänomistajia...

...asuu kaupungeissa ja taajamissa verrattuna muihin

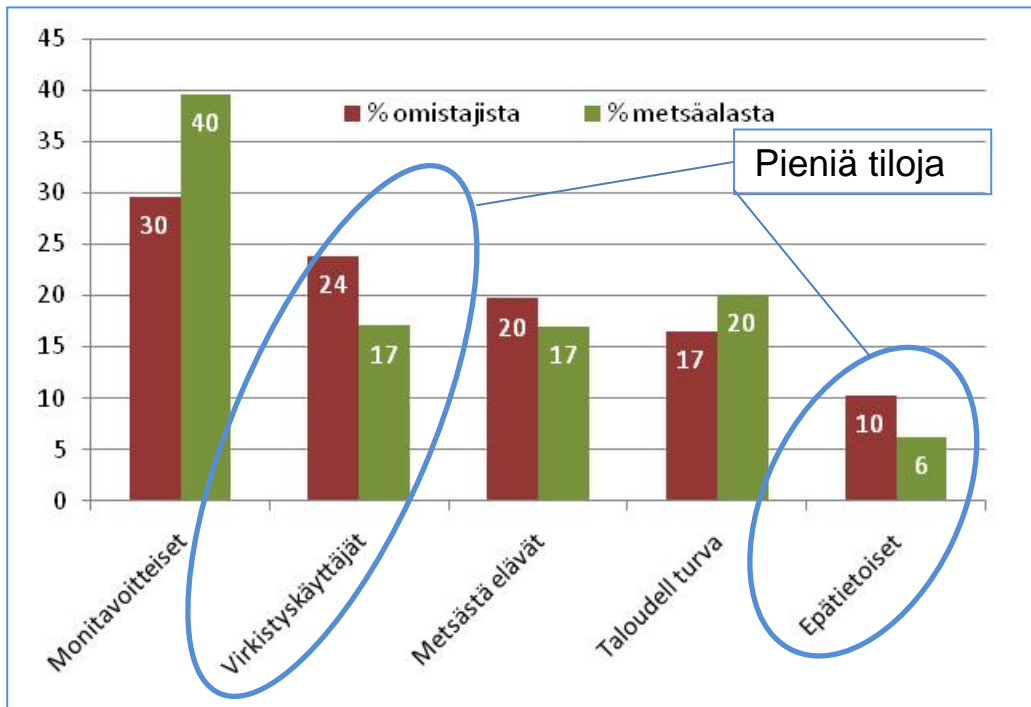

Metsänomistajien kaupunkilaistuminen etenee nopeimmin Pirkanmaalla, Pohjois-Pohjanmaalla, Kainuussa ja Lounais-Suomessa

Uusmetsänomistajat ovat omistaneet tilan enintään 5 vuotta

Metsänomistajien tavoitteet

Metsänomistajilla on erilaisia tavoitteita metsiensä omistukselle; heijastuu käyttöön

Monitavoitteisille tärkeitä sekä taloudelliset että aineettomat hyödyt, kuten suojele, virkistys ja ulkoilu

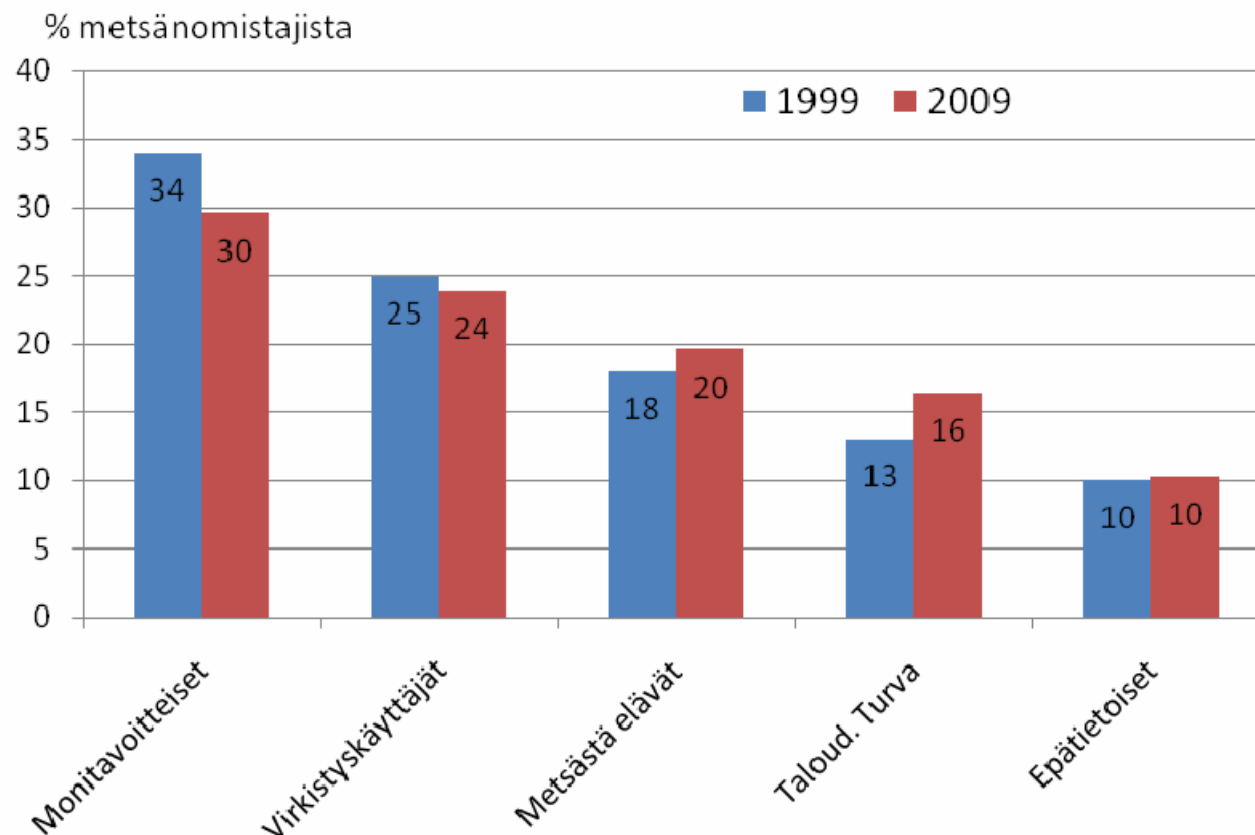
Virkistyskäyttäjille tärkeitä luonnon- ja maisemansuojelu sekä ulkoilumahdollisuudet

Metsästä eläville metsän merkitys työtilaisuuksina ja tuloina

Taloudellista turvaa korostaville metsän tuoma taloudellinen turvallisuus, säännölliset puunmyyntitulot ja sijoituskohde

Epätietoisilla ei erityisiä tavoitteita

Tavoitteissa muutos vähäistä

Tavoitteissa ei ole tapahtunut olennaista muutosta kymmenessä vuodessa

Rakennemuutoksen eteneminen

- Muutos etenee samalla vauhdilla kuin tähänkin saakka 10-20 vuotta
- Suuret ikäluokat (1945-50 syntyneet) omistajista noin 20 % ja metsäalasta 20 %
 - Perintösuma 2020-luvulla ellei omistusjärjestelyä saada aikaistettua
- Kun suuret ikäluokat luopuvat metsistään, metsänomistajien rakenteessa voimistunee seuraavanlainen muutos:
 - syntyperäiset kaupunkilaiset metsänomistajiksi (vielä nyt uusomistajienkin juuret maaseudulla 78 %)
 - etämetsänomistajuus lisääntyy merkittävästi
 - koulutustaso lisääntyy merkittävästi
 - tulotaso nousee (nyt metsänomistajat muuta väestöä pienituloisempia)
 - metsätulojen merkitys todennäköisesti aiempaa vähäisempi

Rakennemuutoksen seurauksia

- metsänomistajien kokemusperäinen **tietopohja** heikkenee
 - tekemisen kautta oppiminen, isältä pojalle –perinne katoamassa
 - **metsätyötaidot** heikkenevät
 - metsätyöt satunnaista puuhailua, vastapaino leipätyölle
 - **etämetsänomistajuus** vaikeuttaa metsätilan omatoimista hoitoa
 - **aikapula**, vapaa-ajan vaihtoehtoiskustannus suuri
 - lomat liian lyhyitä tilan hoitamiseen, perhesopu koetteilla
 - **ostopalveluiden** kysyntä lisääntyy
 - **tavoitteiden dualistisuus** heijastuu metsien käyttöön
 - osa hyödyntää aiempaa voimakkaammin (erityisesti suuret tilat)
 - omistajien lukumäärä pieni, pinta-ala suuri
 - osa välttää hakkuita suojele-, maisema- ja virkistyshyötyjen takia
 - omistajien lukumäärä suuri, pinta-ala pieni
- tarve metsien kasvatusmenetelmien monipuolistamiselle

metsä

METLA

TIETO

hyvinvointi

osaaminen

Kiitos